

Kulmakivi

Suomen teologisen instituutin tiedotuslehti

3/2009

PÄÄKIRJOITUS

Hiljainen vallankumous?

Tutustuin hiljattain aika järkyttävään tilastoon. Siinä esitettiin demografisia tietoja eli tietoja Euroopan väestöllisestä muuntumisesta. Syntyvyyden tulisi olla luokkaa 2,1, jotta pysyttäisiin väestöllisesti nykytilanteessa. Toisin sanoin jokaisen avioparin tulisi saada ainakin 2,1 jälkeläistä (jokainen ymmärtänee, että luku on teoreettinen).

Kun tutustuu Euroopan tilanteeseen, jossa Suomen tilastot ovat mukana, käy ilmi, että syntyvyyden keskiarvo vuonna 2007 oli 1,38. Se tarkoittaa, että muutamassa kymmenessä vuodessa Eurooppa on kovin erilainen kuin tänään.

Jos tänä vuonna syntyy miljoona lasta, emme voi saada kahta miljoonaa uutta työntekijää 20 vuoden kuluttua. Tämä tosiasia johtaa vääjäämättömästi siihen, että yhä pienempi joukko ihmisiä joutuu huolehtimaan yhä suuremmasta ja vanhenevasta joukosta.

Suomen osalta luku on 1,7. Vanhemmat eivät siis ”tuota” riittävästi jälkeläisiä. Ruotsin vastaava luku on 1,6, Englannin 1,7, Ranskan 1,8 ja Saksan 1,3. Hänen huippuna on Espanja, jonka nativiteetti on vain 1,1.

Samalla on meneillään toisenlainen kehitys. Maahanmuuttajat ovat löytäneet Euroopan, ja heistä 90 % on muslime-

ja. Kun ranskalaisten maahanmuuttajien syntyvyys oli noin 1,8, Ranskassa asuvien muslimien syntyvyys oli 8,1 lasta/perhe.

Hyvä muslimiystäväni on kertonut minulle, että ”niin kuin varmasti tiedät, meitä on kehoitettu muuttamaan ympäri maailmaa ja saamaan paljon lapsia.”

Libyan presidentti Ghadaffi on sanonut: ”On olemassa merkkejä siitä, että Allah antaa islamille voiton Euroopasta ilman miekkaa, ilman tykkeitä, ilman vallankaappausta. Emme tarvitse terroristeja emmekä itsemurhapommeja. Euroopan yli 50 miljoonaa muslimia tekee Euroopasta islamilaisen maanosan muutamassa kymmenessä vuodessa.”

Saksassa, Ranskassa ja Hollannissa on ennusteen mukaan muslimienemmistö muutaman kymmenen vuoden kuluttua. Kristillinen Eurooppa on siirtymässä historiaan samalla tavalla ja samasta syystä kuin Pohjois-Afrikka 700-luvulla jKr. Kristilliset kirkot ja kristityt nukahtivat. He eivät tehneet lähetystyötä muslimien keskuudessa.

Eräät Englannin kirkon johtohenkilöt varoittivat hiljattain liiallisesta lähetysinnosta muslimien keskuudessa ja sanoivat, että työ voi vahingoittaa uskonnonvälisiä keskusteluja. Muslimijohtajat kommentoivat sanomalla, että he ymmärtävät ha-

lun tehdä lähetystyötä muslimien käännytämiseksi kristinuskoon, koska muslimit tulevat ainakin yrittämään käännyttää kristityt islaminuskoon.

Nämä ovat ehkä jonkun mielestä ikäviä tilastoja. Mutta ”ymmärrätkö myös, mitä luet?”

Samalla kun demografiset tilastot viittaavat siihen, että islamin usko valloittaa Euroopan ilman väkivaltaa, monet ideologiat vauhdittavat ja säästävät tätä kehitystä. Perheisiin syntyy vain 1–2 lasta, ja eri yhteyksissä korostetaan enemmän seksin kuin perheen merkitystä. Kun molemmat vanhemmat ovat töissä, kuka ehtisikään hoitaa monia lapsia? Kirkosta erotaan, pyhäkoulut tyhjenevät, kristilliset elementit poistuvat julkisista tilaisuuksista jne. Kaikki on

hyvin suunnitelmallista.

Mutta miten me tähän reagoimme?

Apostoli Paavali kirjoittaa: ”Kun siis tiedämme, mitä Herran pelko on, niin me koetamme saada ihmisiä uskomaan” (2. Kor. 5:11). Tämä on oikea johtopäätös, ja ainoa johtopäätös.

”Ei kukaan muu voi pelastaa kuin hän. Mitään muuta nimeä, joka meidät pelastaisi, ei ole ihmisille annettu koko taivaankannen alla.” Ap. t. 4:12.

Haasteena on levittää ilosanomaa Jeesuksesta, ja tähän haasteeseen yritämme STI:ssäkin valmistaa nuoria opiskelijoitamme.

3.6.2009

Henrik Perret

Kuva: Hilpi Jenu

Syrjäyttääkö SUVAITSEVAISUUS uskonnon?

Yhdysvaltalainen tutkija Wendy Brown on kiinnittänyt huomiota siihen, että politiikka on muuttunut kulttuurin kaltaiseksi. Aikaisemmin ihmisten vaikuttamishalua ohjasivat aatteet ja korkeat normit. Tämän tieteenkin jokainen muistaa etenkin ideologioiden hallitsemasta Euroopasta. Nykyään aatteiden tilalle on kuitenkin tullut suvaitsevaisuuden vaatimus. Poliitiikka ei enää ole kilpailevien ideologioiden välistä kamppailua, vaan kulttuurin kaltaista keskustelua, jossa kaikkien kukkien halutaan kukkivan. Kulttuurissahan jokainen mielipide on sallittu.

Suvaitsevaisuus ihanteena

Sama suvaitsevaisuuden ihanne on tunkeutunut kirkkoon ja kirkkopoliitiikkaan. Opillisuus ja ehdottomat arvot ovat vastatulessa. Kirkossakaan ei enää kuljeta ”tukka putkella” Raamatun ihmiskäsityksen tai vaikkapa luterilaisittain tulkitun lain ja evankeliumin opin mukaan. Kulturiisoituneessa kirkossa suvaitaan kaikenlaisia näkemyksiä, eikä niistä kärjekkäimpiäkään saa asettaa kyseenalaiseksi – ehkä perinteistä uskoa lukuun ottamatta. Suvaitsevaisuuden nimissä esiin marssitetaan kaikenlaisia kristinuskolle vieraita näkemyksiä. Kriitikot puolestaan hiljennetään.

Suvaitsevaisuuden ihanne ei toki toteudu ilman ohjausta. Joku on aina vallan kahvassa. Suvaittavat asiat ovat tyypillisesti postmodernin ajan näkemyksiä. Emme turhaan joudu vuodesta toiseen taistelemaan naisasian tai homoseksuaalisuuden

esiin nostamien aiheiden kanssa. Asetelmaa on valmisteltu pitkään. Postmodernissa ideologiassa maailma on ensin tulkittu 1960-luvun kulttuurisen vallankumouksen mukaisesti. Pahaa maailmaa edustaneen rikkaan valkoihoisen heteroseksuaalisen miehen teoreettinen vastakohta on köyhä monikulttuurinen lesbonainen. Ei tarvitse kauan tarkkailla aikamme arvokeskustelua, kun ymmärtää, millä ehdoilla keskustelua useimmiten käydään.

Kristillinen tasa-arvo

Kristillinen tasa-arvon käsitys on periaatteessa tällaisten kiistojen ulkopuolella. Kristillinen näkemys nousee Raamatusta, ja se on aina tavoitellut naisen ja miehen tasa-arvoa. Yksiarvoistaminen, jota edellä mainittu näennäinen suvaitsevaisuus ajaa, on kuitenkin sille vierasta. Kristillinen näkemys joutuu väistämättä ristiriitaan yhteiskunnallisen ajattelun kanssa monessa kohdassa. Se ei tarkoita, että Raamattu puolustelisi rikkaita länsimaalaisia. Mutta se tarkoittaa, että moraalinen avainkohtia ei määritellä vähemmistöryhmien mielivallan mukaan.

Kristinuskolla on korkeat arvot, ja tästä seuraa nykyään ongelmia. Wendy Brown valitteli politiikan osalta sitä, että nykymallissa aatteellisen konfliktin käsittely tulee mahdottomaksi. ”Kun suvaitsevaisuutta pidetään poliittisena päämääränä, tästä seuraa samalla, että politiikka ei enää ole paikka, jossa ristiriitoja voidaan käsitellä rakentavasti.” Kirkossa taitaa käydä samal-

la tavalla. Kirkon päättäjät niin Katajano-
kalla kuin kirkolliskokouksessa ovat usein
kykenemättömiä käsittelemään todellisia
arvoista ja opeista johtuvia ristiriitoja. Ne
halutaan yksinkertaisesti vaientaa vetoa-
malla suvaitsevaisuuteen. Kulturoitunut
kirkkolaiva on vene, jota ei saa keikuttaa.

Uskovat hyökkäyksen kohteena

Ilmeisesti juuri tästä syystä korkeita arvoja
kannattavat tunnustukselliset uskovaiset
eli arvokonservatiivit, kuten heitä yhteis-
kunnassa kutsutaan, ovat lähes joka viikko
hyökkäyksen kohteena. Syynä on väistä-
mättä se, että postmoderni aika suosii ar-
voliberaaleja. Jälkikristillisessä Suomessa
kirkkoon suhtaudutaan jo nyt varsin usein
kulttuurisena instituutiona. Siksi jokais-
ta ääntä pitäisi suvaita. Ja jos joku väittää
Raamatun suorastaan kieltävän jonkin elä-
mätavan, puhuja yritetään pahimmassa
tapauksessa heittää ulos kirkosta.

Raamatullinen vaihtoehto olisi railakas
konflikti. Terve törmäys. Vahva kannan-
otto. Teologian tarkoituksena on kyseen-
alaistaa jumalattoman maailman arvot ja
asenteet. Kaikkea ei suvaita. Jos Raama-
tun ja maailman välille tulee ristiriitaa,
Jumalasta luopunut kulttuuri on väärässä.
Kirkon työntekijöiden kutsumuksena on
julistaa tätä ristiriitaa niin arvojen kuin
elämäntavankin kohdalla. Brownia sovel-
taen voidaan sanoa, että kirkko tarvitsee
tällaista räväkkyyttä. Muussa tapauksessa
se jää kyvyttömäksi, kun aikamme vaikei-
siin ongelmiin pitäisi todellisesti tarjota
ratkaisuja.

Timo Eskola

Kirkkolaiva Raision kirkossa. kuva: Hilpi Jenu

Kristinusko ja historia -seminaari yliopistolla toukokuussa 2009

Kristinusko ei katoa kartalta

Yliopistossa järjestetyssä seminaarissa luotiin mielenkiintoisia katsauksia niin kristinuskon historiaan kuin mahdolliseen tulevaisuuteenkin. Professori Jouko Talosen, myös teologisen instituutin hallituksen jäsenen, johtamassa seminaarissa monet historian tutkijat arvioivat kristillisen uskon ja perinteen merkitystä länsimaihin. Puheenvuoroja pitivät mm. professorit Seikko Eskola ja Kaarlo Arffman sekä dosentit Kimmo Kääriäinen ja Markku Ruotsila.

Kristillinen historiamme

Seminaarin antia lienee paras arvioida nostamalla esille yksittäisiä teemoja ja ideoita historian tulkinnasta. Vaikka länsimaisen valistuksen perinteessä on ajateltu kristinuskon vähitellen surkastuvan, monien puhujien mukaan itse asiassa lähes koko kulttuurimme perustuu Raamatusta nouseviin arvoihin ja kristinuskon vaikutukseen. Olipa kyse tieteen kasvusta, maailmankuvasta, demokratiasta tai terveydenhoidosta, lähtökohdat ovat yksiselitteiset. Kristinusko ei helposti katoa kartalta, vaikka esimerkiksi jokin uskonnonvastainen sanomalehti niin toivoisi.

Pitkän aikavälin arvioissa olennaista on esimerkiksi pohtia sitä, millainen on ihmiskäsityksemme ja mihin se perustuu. Vain niissä kulttuureissa, joissa ihmisarvo määritellään luomiuskon ja Luoijan avulla, myös yhteiskunnalliset tulokset ovat

pysyviä. Kun näistä puolestaan luovutaan vaikkapa ateististen järjestelmien nimissä, historia joutuu todistamaan jatkuvia ihmisoikeuksien loukkauksia jopa äärimmäisyyteen saakka.

Tämä kristillinen historia tulee etenkin Euroopassa muuttumaan vähitellen islamin saadessa enemmän jalansijaa. Se ei tarkoita ensisijaisesti sitä, että vanhat eurooppalaiset kääntyisivät muslimeiksi. Sen sijaan pelkät väestömäärien muutokset nostavat islamin jo sukupolvessa merkittäväksi tekijäksi.

Yhdysvaltojen kristillisuus

Eurooppa on monessa mielessä vanha kristillinen maanosa. Siksi täällä kristinuskon vaikutus alkaa heiketä ja sitoutuminen kirkkokuntiin vähenee. Yhdysvalloissa puolestaan kristinuskolla on vielä suuri merkitys, vaikka yhteiskunnan tason kiistoista saamme kuulla sielläkin. Täytyy muistaa, että Yhdysvaltojen itsenäistymisen aikaan noin 80 prosenttia asukkaista oli eri suuntien kalvinisteja. Niin yhteiskunta kuin vaikkapa kansalaisoikeusliike ovat aina rakentuneet kristillisille arvoille.

Muutosprosesseja toki tapahtuu molemmissa maanosissa. Yhdysvalloissa kamppaillaan nykyään siitä, kuka saa määritellä amerikkalaisen identiteetin. Vastakkain ovat konservatiivikristityt ja arvoliberaalit, joiden näkemyksiä tukee teologinen liberalismi. Jännitteistä huolimatta tutkimukset osoittavat, että noin 70 prosenttia ihmisistä kannattaa uskonnol-

Kuva: Hilpi Jenu

lisen okeiston nämyksiä tavalla tai toisella. Älymystö tosin saa liberaalin äänensä kuuluville pienemmistä prosenteista riippumatta.

Muuttuva maailma

Kristillisyyden painopisteet ovat tosin muuttumassa. Eri puheenvuoroissa muistutettiin siitä, että Afrikka alkaa tilastojen valossa jo olla kristillisin maanosa. Afrikkalaiset kirkot ovat suuria, ja niillä on vaikutusvaltaa myös globaalisti. Kauko-idän kirkot kasvavat nopeasti. Kun lännessä tai pohjoisessa, kuten jako nykyään kuuluu, väki kirkoissa vähenee, idässä ja etelässä jäsenmäärät kasvavat.

Kristinuskon luonne tulee muuttumaan jo meidän elinaikanamme. Niin sanottu eteläistyminen tarkoittaa samalla sitä, että karismaattinen kristillisuus ja vapaat kirkkokunnat kasvavat. Perinteiset protestanttiset kirkot kutistuvat. Ja ajatellaanpa luterilaisuutta. Meillä on taipumus ajatella, että luterilainen kirkko on merkittävä tekijä koko maapallon kristillisyydessä. Tosiasiassa luterilaisuus on katoamassa, ja kirkon

liberalisoituneet jäänteet museoituvat vähitellen Euroopan laitamille innokkaan ja elävän kristillisyyden kukkiessa aivan toisaalla.

Loppukommentteja

Seminaarin ajatuksista voisi tehdä myös hieman yllättäviä johtopäätöksiä. Ajatellaanpa vaikka ateismia ja uskonnon vastaisia darvinisteja. Jos nämä kristinuskoa vastustavat ryhmät todella ymmärtäisivät historian valossa, miten vahvasti heidän tiedonkäsityksensä lepää kristillisen luomiskäsityksen varassa, he suosisivat kristinuskoa loppuun asti siitä huolimatta, että eivät omaksu sen pelastusnäkemystä. Ja mikäli yhteiskunnan päättäjät ymmärtäisivät, miten suuren muutoksen islam tulee tuomaan Eurooppaan jo muutamassa vuosikymmenessä, he edistäisivät kristinuskon asemaa kaikin mahdollisin keinoin. Nimittäin pitkällä aikavälillä vain se estää sharian lain voimaan astumista länsimaissa.

Timo Eskola

Onnistunut KEVÄTKONSERTTI päättyi

Opiskelijatideoivat ja järjestivät 14.5. Tuomiokirkon kryptassa pidetyn kevätkonsertin, jossa oli kuulijoina suuri joukko nuoria ja joitakin vanhempia työn ystäviä. Ohjelmassa oli musiikkia gospel-rapista kauniin rauhallisiin hengellisiin lauluihin. Esintyjinä olivat (vasemmalta) tyttöjen kvartetti Ei-niin-rock, Peter Joukainen, Miika Auvinen, Maallikkosaarnaajat, Vesa Ruohonen (juontaja), Kulkuri alias Eero Pihlava, Markus Mäkinen-Taina, joka toimi myös toisena juontajana, Springwheels ja TkingDkeys, Miksauksen hoiti Mirka Jääskeläinen. Konsertti päättyi yllätysnumeroon Varjoista maan, jossa Henrik Perret soitti pianoa, Timo Eskola selloa ja Ida Jungner lauloi. Yleisö viihtyi kahvilamaisessa miljöössä nauttien opiskelijatyttöjen tekemistä maukkaista leivonnaisista kahvin ja teen kera.

i lukuvuoden rennosti

Kuvat: Hilpi Jenu

Tarvitsen Jumalaa kokonaisvaltaisesti

Sosionomista teologiksi

Kauniaisista kotoisin oleva teologian opiskelija Henri Haataja oli jo yläasteikäisenä suuntaamassa hengelliseen työhön. Tie vei Suomen Raamattuopistolle opiskelemaan sosionomiksi, minkä jälkeen Henri ehti työskennellä nuorisohjaajana Kemijärvellä ja Kristiinan-kaupungissa ennen kuin aloitti opinnot Helsingissä teologisessa tiedekunnassa. ”Teologian opinnot olivat hyvä valinta”, Henri tuumii. Häntä eivät ole häirinneet tiedekunnan hengelliset linjaukset, ja hän korostaakin, ettei eksegetiikan luentoja ole tarkoitettu hartauksia varten. ”Tiedekunnasta haen vain tietoa itselleni, enkä haluakaan tehdä siitä elämän sisältöä. Hengellinen elämä ja uskon asiat eivät ole tiedekunnan asioita, vaan ne ovat paljon henkilökohtaisemmalla tasolla.” Tulevaisuuden suunnitelmistaan Henri ei osaa vielä sanoa mitään, vaan hän haluaa luottaa siihen, että Jumala johdattaa sinne, minne on tarkoituskin.

STI on monella tapaa hyvä paikka”, Henri toteaa. ”Siellä on hyvät työskentelymahdollisuudet ja työntekijät, ja se on hyvä kohtamispaikka. STI:ssä on käyty monet hyvät keskustelut. Päivittäinen hartaus on tärkeä, sillä hartauteen tulee nykyaikana pysähtyttyä aivan liian harvoin. Ja tietysti kahvi ja pullakin siinä yhteydessä piristävät päivää”, Henri naurahtaa.

Uskon varmuus

Henri kertoo, että Jumala on ollut aina tärkeä osa hänen elämäänsä. ”Jumalassa yhdistyy sekä kaikkeuden Herran majesteettisuus että Isän rakkaus lastaan kohtaan. Jumalaa ei edes pääse pakoon, sillä laki ei ole ihmisen valittavissa, vaan se velvoittaa meitä jokaista. Samoin on myös armo tarjolla jokaiselle, ja siitä saamme elää joka päivä. Siellä, missä armo on otettu vastaan, on myös todistus Kristuksesta”, Henri pohtii. ”Tarvitsen Jumalaa kokonaisvaltaisesti koko ajan ilossa, surussa, elämässä ja kuolemassa.” Henri kertoo, että hänelle erityisen tärkeät raamatunjakeet ovat Roomalaiskirjeessä luvun kahdeksan lopussa, jossa vakuutetaan, ettei mikään voi erottaa meitä Kristuksesta. ”On hienoa, että jakeet alkavat sanoilla ’Olen varma siitä, että...’. Meidän ei tarvitse epäillä Jumalan rakkautta, vaan saamme olla varmoja siitä, että meidät on armahdettu”, Henri iloitsee.

Historiasta nykyaikaa

Teologian opintojen lisäksi Henri on ollut lapsesta saakka kiinnostunut historiasta. ”Historia toimii nykyisyyden peilinä. Eri-laiset aikakaudet ja aatteet toistuvat historian kuluessa, ja on jännittävää nähdä, miten klassisen kristinuskonkin asema vaihtelee historian vaiheissa. Vaikka nykyajassa

on paljon samaa uskoa ihmiseen kuin oli esimerkiksi Rooman vallan aikana, on minusta silti tässä ajassa jotain uuttakin. Ehkä nyt on enemmän sellaista eskatologista suuntausta, jota ei ole ollut ennen”, Henri miettii.

”Kirkkoa on yritetty hajottaa kautta aikojen ulkoisesti, mutta nyt sitä revitään alas sisältä käsin. Tämä herättää kysymään, mihin kirkkomme on sitoutunut ja mihin se johtaa? Miksi me luterilaiset olemme niin mukautuvaisia, että annamme periksi kaikista niistä moraalisisista arvoista, joita alkukristityt varjelivat tarkoin?” Henri pohtii.

Yhteinen koti ja moottoripyörä?

Henri kertoo nauttivansa elämästään taas päätoimisena opiskelijana. Se, että aamut saa aloittaa rauhallisesti kahvikupilla ennen kirjoihin syventymistä, sopii Henril-

le tällä hetkellä hyvin. Henri ja Annukka avioituivat vuosi sitten ja ovat rakentaneet yhteistä kotia Helsingin Hakuninmaalle. ”Naimisissa olo sopii minulle hyvin”, Henri virnistää. ”Vaikka asuntonne on pienempi kuin jotkut aikaisempani, se tuntuu kuitenkin enemmän kodilta, kun sitä on yhdessä laitettu.”

Vapaa-aikaansa Henri viettää mielellään musiikin, valokuvauksen ja videoiden parissa. Yhteisissä haaveissa Henrillä ja Annukalla on moottoripyörä. ”Tai oikeastaan vaimoni sitä haluaisi enemmän, mutta minulla on siihen kortti. Siitä on aikaa, kun nuorempana ajelin moottoripyörällä. Osaankohan enää ajaakaan?” Henri nauhahtaa.

Mariliina Metsävirta

OPISKELIJAN SUUSTA

Tulin kolme vuotta sitten Helsingin teologiseen tiedekuntaan. Teologian opiskelu tuntui hyvin luontevalta vaihtoehdolta, koska olin kiinnostunut teologiasta. Teologiset kysymykset alkoivat painaa mieltäni, kun hengelliset asiat tulivat ajankohtaisemmaksi kuin aiemmin.

Kuulin tarinoita siitä, miten jotkut olivat menettäneet uskonsa opiskellessaan teologiaa. Tämä on mielestäni ymmärrettävää, jos ei löydä muuta näkökulmaa teologian työstämiseen, kuin mitä yliopistolla kerrotaan. Jotkut ihmiset saattavat nähdä hengelliset näkökulmat epäilyttävinä tieteen lähtökohdaksi. Uskonnollisia asioita käsittelevä tiede ei voi kuitenkaan koskaan olla uskonnollisesti neutraalia. Se asettuu joko uskoa vastaan, tai se asettuu sen puolesta.

Olin mielissäni, kun kuulin STI:stä. Kuulin, että se toimii hyvänä vastapainona sille, mitä opitaan yliopistolla. Kun kävin ensimmäisiä kertoja STI:llä, tutustuin pian toisiin opiskelijoihin, ja koin sen hyväksi paikaksi. Huomasin pian STI:n tulleen minulle eräänlaiseksi turvasatamaksi, joka tarjoaa teologiaa kokonaisvaltaisesti sekä aivoille että sielulle. Teologisten pulmien käsittely on käynyt minulle helpommaksi STI:llä toisten uskovien teologien vierellä. Siksi kahvihetki ja sen jälkeen käynnistyvät teologiset keskustelut ovat usein minulle kullanarvoisia. Jumaluusopillisten asioiden pyörittely sosiaalisella areenalla auttaa paljon argumentoinnissa ja kokonaisuuksien jäsentämisessä. Toki välillä on ihan mukavaa keskustella muustakin. Sydäntäni lämmittää myös STI:llä oleva hyvä seura ja kotoisa ilmapiiri. Sinne on helppo tulla.

Olen onnekseni pysynyt sekä Hengessä että Helsingissä. Jumala on minua varjellut tielläni, ja Hänen varjelukseensa luotan vastaisuudessakin. Hänen sanassaan pitäytyminen on osoittautunut minulle kaikkein parhaimmaksi tavaksi tehdä teologiaa.

Matt. 4:4 ”Kirjoitettu on: ’Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta lähtee.’”

Juha Virtanen, teol. yo

STI:N JÄSENJÄRJESTÖJEN KESÄJUHLAT

Kylväjän kesäpäivät *Tie yhteyteen*
12.–14.6. Vihdissä

Opiskelija- ja Koululaislähetysten
juhannustapahtuma *Valo voittaa*
19.6. Enäsepässä, Vihdissä

Radiolähetystyön kesäpäivät (SANSA)
Kristus tuo rauhan
26.–28.6. Lahdessa

Evankeliumijuhla (SLEY)
Purjeisiini tuulta anna
26.–28.6. Kristiinankaupungissa

SLEFin Årsfest *Guds nåd – för alla*
25.–28.6. Kruunupyssä

Kansanlähetykspäivät
Risteysasemalla
3.–5.7. Kouvolassa

Länsi-Suomen rukoilevaisten kesä-
seurat *"Herran sana pysyy ian-
kaikkisesti"*, 17.–19.7. Pomarkussa

Suomen Raamattuopiston Hengelli-
set syventymispäivät, *Jumala on*
27.–30.8. Helsingissä Johanneksen-
kirkossa ja Temppeliaukion kirkossa

Postgraduate-koulutus II
RAAMATTU AIKAMME
TULKINTOJEN VIIDAKOSSA

15.-17.10.2009

Opettajina ovat dosentti, teol. tri Timo Eskola, päätoimittaja, teol. maist. Leif Nummela, professori, fil. ja kasv. tiet. tri Tapio Puolimatka, pääsihteeri, rovasti Henrik Perret ja dosentti, teol. tri Olli-Pekka Vainio.

Lisää tietoja seuraavassa Kulmakivessä.

Hinta 30 euroa/koulutusjakso.

Ilmoittautumiset 2.10.2009 mennessä:

Suomen teologinen instituutti
sti@teolinst.fi, puh. 09 668 9550

TEOLOGISIA TAPAHTUMIA STI:N JÄSENJÄRJESTÖISSÄ

Raamattu- ja lähetysteologiset opintopäivät
Kristuksen vai ihmisten kirkko

Karkun evankelisella opistolla 16.-18.8.2009

Lisätietoja: www.sley.fi/html/fi/teolpaivat.html
puh. Karkun evankelinen opisto 03 513 4151

VIERAILUT

Henrik Perret

15–16.6. Pohjoismaisten koulutuslaitosten seminaari, Helsingin, Ruotsi

Timo Eskola

15.–16.6. Pohjoismaisten koulutuslaitosten seminaari, Ruotsi
29.8. Helsinki, Hengelliset syventymispäivät (SRO)
5.9. Kansanlähetyksen työntekijäpäivät

Kesän aukioloajat

1.–18.6. klo 9–15

19.6.–31.7. kiinni

3.–31.8. klo 9–16

Jokaisen Kulmakiven saajan henkilökohtainen VIITENUMERO löytyy takasivun osoitetarran oikeasta kulmasta.

SUOMEN TEOLOGINEN INSTITUUTTI

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Puhelin

09 668 9550

Faksi

09 6689 5555

Sähköpostit

sti@teolinst.fi

etunimi.sukunimi@teolinst.fi

Kotisivu

www.teolinst.fi

Pankkitili

Sampo 800011-564245

Työntekijät

päällikö Henri Perret (gsm 0500 542 542)
tutkija Timo Eskola (koti 019 722 702)
sihteeri Kirsi Sell (koti 09 505 1796)

Aukiolo: lukukausien aikana klo 9–19

Taitto

Kirsi Sell

Painopaikka

Kirjapaino Hermes Oy

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.
Seurakuntavierailuja, luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali.

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.
Vuositukijäsenmaksu 35 euroa (opiskelijat 10 euroa, yhteisöt 100 euroa). Ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään jokaiselle tukijäsenelle kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

toiminnanjohtaja Timo Junkkaala

Jäsenjärjestöt

Ev.-lut. Lähetisyhdistys Kylväjä
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat
Suomen Ev.lut. Kansanlähetyksen
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
Kaisaniemenkatu 13 A
00100 HELSINKI

*Jo joutui armas aika
ja suvi suloinen
Kauniisti joka paikkaa
koristaa kukkanen.
Nyt siunaustaan suopi
taas lämpö auringon,
se luonnon uudeks luopi,
sen kutsuu elohon.*

Kannen kuvat: Kirsi Sell